

A HTMT HÍREI**Philos-konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe jegyében**

A Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium 2015-ben hozta létre a Philos folyóiratot, amelynek műhelykonferenciája minden évben a Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia nyitóeseménye. [...] Az idei tanácskozást, amely az Újvidéki Egyetem Rektóráján zajlik 2024. 11. 28-án 11 órai kezdettel, Csányi Erzsébet projektvezető köszönti, majd Kobetits Dénes tanársegéd, doktorandusz, Pápista Zsolt docens, Pap Ágota doktorandusz, Grabovac Beáta egyetemi tanár – Major Lenke docens – Horák Rita egyetemi tanár [...] legújabb nyelvészeti, irodalmi, pszichológiai kutatásai eredményeit foglalják össze. A konferencia műhelybeszélgetéssel zárul...” Forrás: VMAT.rs: [teljes cikk >](#)

Megemlékezés Pápai Páriz Ferenc orvosdoktori értekezésének és doktorrá avatásának 350. évfordulóján

2024. december 4-én, 17:00 és 21:00 óra között emlékülésre kerül sor Marosvásárhelyen, a Kultúrpalota kistermében. Az esemény helyszíne a város ikonikus épülete, amely a George Enescu utca 2. szám alatt található. [...] Bereczki Dániel professzor, a budapesti Neurológiai Klinika vezetője Bázelen, az egyetemi könyvtárban előkereste a Pápai Páriz Ferenc téziseit. Pápai diplomamunkáját 1674. október 9-én védte meg, az avatására pár nappal később, október 20-án került sor. Tehát idén októberben lesz az első magyar orvosi „diplomamunka” keletkezésének és megvédésének 350. évfordulója...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Erdélyi magyarok: Lokális identitások – globális kihívások

December 6-án, pénteken 9:00 órától kerül megrendezésre az Erdélyi magyarok: lokális identitások – globális kihívások című konferencia a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Karjának épületében. [...] A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a társszervező Kolozsvári Akadémiai Bizottság – Szociológiai és Demográfiai Szakbizottság éves rendszerességgel szervezi meg a Társadalomtudományi Seregszemle című konferenciát. Az esemény célja a Sapientia EMTE Karain a társadalomtudományok területén tevékenykedő oktatók és kutatók összehívása egy közös szakmai fórumra...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Szakmai beszélgetés a REGIO folyóiratról

2024. november 28-án, csütörtökön, 16:00 és 17:30 között kerül sor a Nemzeti Közzolgálati Egyetem (NKE) Kisebbségpolitikai Kutatóműhelye által szervezett szakmai beszélgetésre a REGIO folyóirat utóbbi lapszámairól. A rendezvény témái között szerepelnek a periodika régebbi és jelenlegi célkitűzései, valamint a magyar kisebbségkutatás helyzete is. A beszélgetést Gyurcsik Iván moderálja, a szerkesztőséget Papp Z. Attila, Filep Tamás Gusztáv és Bárdi Nándor képviselik...” Forrás: Hunren.hu: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Kövér György történészprofesszorral

Múlt héten a magyar tudomány ünnepe alkalmából a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) kolozsvári területi bizottsága előadás-sorozatát szervezett. Kövér György történész, egyetemi professzor, az MTA tagja, a gazdaságtörténeti bizottság elnöke A történetírás és társtudományok a 20. században címmel tartott előadást. A fókusz azokon a tudományokon volt, amelyek kiegészítik a történészek munkáját, mint például a szociológia. Az előadás után a történész megkeresésünkre többek között arról is beszélt, hogyan kezdte a pályafutását, és mit tanácsol azoknak a diákoknak, akik hivatásuknak a történészpályát választanák...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Az erdélyi tudományos élet kiválóságait díjazták a kincses városban

Közös tudományünnepi rendezvényt tartott péntek este az EME (Erdélyi Múzeum Egyesület) és a KAB (Kolozsvári Akadémiai Bizottság). Az ünnepi alkalom a kolozsvári Protestáns Teológia Intézet dísztermében köszöntésekkel és megemlékezéssel kezdődött, ezt követően plenáris előadások hangzottak el, majd az intézmények díjainak átadásával ért véget a délelőtti szekció. [...] A KAB közleménye szerint a Tudomány Erdélyi Mestere Díjat Egyed Ákos történész vehette át a hosszú, eredményes, sikerekben gazdag történészi pályája, kiemelkedő tudományos életműve és a közéletben vállalt szerepe elismeréseként. [...] A Tudományos Kiválóság Díjat Balázs Imre József irodalmár kapta. [...] Fialat Kutatói Díjat Benedek Botond közgazdásznak ítéltek oda. [...] A Fialat Tanári Díjat Magyarai Tímea pedagógus vehette át...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Egyed Ákos akadémikust, történészt, az EME korábbi elnökét köszöntötték születésnapja alkalmából

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 23. fórumán köszöntötték Egyed Ákos akadémikus, történészt, az Erdélyi Múzeum-Egyesület egykori elnökét. Bitay Enikő, az EME elnöke és Sipos Gábor alelnök köszöntötték Egyed Ákost 95 éves születésnapja alkalmából...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Gr. Mikó Imre-emléklapok átadása az Erdélyi Múzeum-Egyesület elismeréseként

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület több Gr. Mikó Imre-emléklapot adományozott, elismerve az erdélyi magyar tudományos életben és az egyesület szándékainak megvalósításában végzett kiemelkedő munkát. Tigyi Gábor a jelentős kutatói tevékenységéért, valamint az erdélyi magyar tudományos élet kapcsolatrendszerének bővítésében végzett munkájáért részesült az emléklapban. [...] Lamm Vanda az egyesület folyamatos működéséhez és az erdélyi magyar tudományos művelődéshez nyújtott támogatásáért kapott elismerést. [...] Szabó Zoltán–István kiemelkedő oktatói és kutatói tevékenységéért, valamint az EME külső kutatási programjaiban végzett munkájáért vehette át az emléklapot. [...] Fejér Tamás szintén jelentős kutatói munkájáért és az egyesület céljainak megvalósításában kifejtett tevékenységéért kapott elismerést...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Elnököt választ Románia

A romániai elnökválasztás első fordulójára zajlik vasárnap, reggel 7 órától este 21 óráig várják a polgárokat a kijelölt szavazóközpontokban. A szavazólapon 14 elnökjelölt neve szerepel, a „VOTAT” feliratú bélyegzőt arra a négyzetre kell nyomni, amelyikben a kiválasztott jelölt neve szerepel, másképp voksunk érvénytelen. Ha egyetlen jelölt sem nyeri el a leadott szavazatok több mint felét, két hét múlva, december 8-án tartják a második fordulót, melyen az első két helyezést elérő méretkezik majd meg az államfői tisztségért. [...] Călin Georgescu független jelölt az első, kiélezett harc a második helyért. [...] Hargita, Kovászna, Maros, Szatmár, Szilágy és Bihar megyében az RMDSZ jelöltje kapta a legtöbb szavazatot...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Erdélyi városokban is gyakran vetik be a szülők a „cselt” hogy preferált iskolába juttassák gyermeküket

Bizony, Erdély városaiban, főként nagyvárosokban sem ritka jelenség, hogy az adott település valamely külső negyedében lakó családok a gyerekek beiskolázása érdekében „beköltöznek” egy belvárosban lakó ismerőshöz vagy rokonhoz. Az ideiglenes lakcím lehetőséget ad arra, hogy a gyereket vagy gyerekeket az általuk preferált iskolába írassák...” Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: 100 éve született Gábor Zoltán

A Kolozsvári Akadémiai Bizottság és a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Fizika Kara közösen emlékezett meg Gábor Zoltán professzorról, az erdélyi magyar fizika kiemelkedő kutatójáról születésének 100. évfordulóján. [...] Az emlékkonferencián Nagy László fizikus, a BBTE oktatója ismertette Gábor Zoltán életpályáját és munkásságának legkiemelkedőbb eredményeit. Az előadók között pedig ott volt Trócsányi Zoltán akadémiai díjas magyar fizikus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Debreceni Egyetem Fizikai Intézetének igazgatója, az MTA-DE Rézszeckskefizikai Kutatócsoport csoportvezetője aki Hol tart a rézszeckskefizika 2024-ben? címmel tartott előadást, és Harkó Tibor a BBTE Fizika Kara Csillag Intézet vezető kutatója, aki a kozmológia tudományának titkaiba nyújtott betekintést. Az előadásokat követően beszélgettünk mind hármójukkal...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Vallasek Júlia műfordító munkájának kulisszatitkairól

Vallasek Júlia kolozsvári műfordító a nyelvek közti átjárásban leginkább arra szeret rácsodálkozni, ahogy az egymás mellett élés során bizonyos szavak átkerülnek egyik nyelvből a másikba, ahogy időnként jelentést, jelentésárnyalatot váltanak – mondta el a Krónikának adott interjúban. A műfordítót, az MTA külső köztestületének tagját nemrég kapott szakmai díjáról, munkájának kulisszatitkairól kérdeztük. [...] A fordítás, jellegzetesen olyan munka, ami csak akkor válik igazán jól érzékelhetővé, amikor valamit elhibázunk. A hibák ugyanis roppant látványosak tudnak lenni. Eddig 33 különböző szerzőtől fordítottam. Van, akitől több kötetnyit, van, akitől csak egy-egy rövidke részletet. [...] A nyelvek közti átjárásban leginkább arra szeretek rácsodálkozni, ahogy az egymás mellett élés során bizonyos szavak átkerülnek egyik nyelvből a másikba, ahogy időnként jelentést, jelentésárnyalatot váltanak...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Mészáros György kritikai etnográfája az iskola szerepéről

A Mentés másként pedagógiai konferencia keretében – még Budapest előtt – Kolozsváron mutatták be először Mészáros György „Jók leszünk!” – Hogyan formál társadalmi lényé az iskola? Összehasonlító kritikai etnográfia mindenkinek című kötetét. A szerző az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar Neveléstudományi Intézetének docense, aki közel három éven át kapcsolódott be az oktatási rendszer két különböző iskolájának hétköznapijaiba. [...] A szerzővel a könyvbemutató után beszélgettünk, onnan indulva, hogy a könyv mindenkire kíván szólni, aki az oktatás iránt érdeklődik...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Konferencia: Székelyföldi harcok román szemszögből

A második világháború székelyföldi harcainak nyolcvanadik évfordulóján emlékkonferenciát tartottak Kézdivásárhelyen, amelyen több érdekes előadás is elhangzott. [...] A következőkben Berekméri Árpád Róbert történész, az Erdélyi Református Egyházkerület marosvásárhelyi fióklevéltára szakemberének Az 1944. évi székelyföldi harcok a román szakirodalomban című előadását foglaljuk össze. A levéltáros elismerte: nagyon nehéz a téma, hiszen alig van hozzáférhető anyag, pár munka foglalkozik mindössze a székelyföldi eseményekkel – azok is általánosan. [...] A jég nagyon későn, 2016–2017-ben tört meg, akkor jelennek meg azok a román szakírók, akik megfelelő forráskritikával kezelik a román történelemírást, megírnak olyan műveket, amelyek elfogadhatók más nemzetiségűek számára is...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Klaus Iohannis tíz éve

Előbb kisajátította, majd kiüresítette a választói álmait a most leköszönő államelnök, miközben bezsebelte a luxust és a külpolitikai sikereket. Az Atlátszó Airday podcastben Borbáth Endre politológussal, az MTA külső köztestületének tagjával értékeljük Klaus Iohannis politikai teljesítményét...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#)

Átjárás a kulturális műfajok között a nagyszebeni Ars HUNGARICA fesztiválon

Nagy sikerrel zárult a november 8-17 között lezajlott nagyszebeni magyar kulturális fesztivál, az Ars HUNGARICA tizenkilencedik kiadása. A tíz nap alatt 27 műsorra került sor, több mint 2000 résztvevővel. [...] Vízaknán a Szent László legendája erdélyi templomok freskóin című kiállítás megnyitójára került sor, ahol előadást tartott János Mihály művészettörténész. [...] A fesztivál első irodalmi programján Valentin Trifescu és Alexandru Păunescu a Szaturnusz irodalmát és Deák Tamásról szóló tanulmányokat mutatott be a Tükörteremben. A Kós-Bánffy, Bánffy-Kós Emlékkönyv bemutatásán Szabados Zsuzsa, a sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet vezetője izgalmas történelmi utazásra kalauzolta a résztvevőket...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Konferencia: Határvonalak nélküli média

Mi a hagyományos és új média közös jövője? Erre a kérdésre keresik a választ a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kommunikáció és közkapcsolatok szakának harmadéves hallgatói. Idén immár 11. alkalommal kerül megrendezésre a PontKom kommunikációs konferencia, melynek témája a hagyományos és új média kölcsönhatásai. [...] A felvetett témákat két műfajban járják körül a meghívott előadók: hagyományos előadások és kerekasztal-beszélgetések formájában...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk >](#)

Láng Zsolt író-olvasó találkozó Nagyenyeden

A nagyenyedi Bethlen Gábor Dokumentációs Könyvtár és a Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesületének szervezésében zajlott le 2024. november 18-án író-olvasó találkozó Láng Zsolttal. [...] Láng Zsolt író Szatmárnémetiben született, jelenleg a Marosvásárhely melletti Várhegyen él. Legutolsó írása 2024-ben jelent meg a Jelenkor Kiadó gondozásában Az emberek meséje címmel. [...] Szó esett legutóbbi két regényének keletkezéstörténetéről is...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállítást rendezett a kolozsvári Lucian Blaga Központi Egyetemi Könyvtár

Heltai Gáspár halálának 450. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást a kolozsvári Lucian Blaga Központi Egyetemi Könyvtár, amely a Heltai-nyomda kiadványainak egyik legnagyobb gyűjteményét őrzi. [...] A kolozsvári Egyetemi Könyvtár gyűjteményének 98 százaléka az Erdélyi Múzeum Egyesület könyvtárából származik, és több mint fele adomány útján érkezett, ami „azt jelenti, hogy erdélyi polgárok adták be a könyvtárba azt, amit a polcon, padláson találtak, magánkönyvtárakból érkeztek ezek a kiadványok, tehát olvasták ezeket a köteteket” – emelte ki Luffy Katalin, a könyvtár Külön gyűjtemények osztályának munkatársa, az MTA külső köztestületek tagja aki Paula Ștefan kolléganőjével együtt a kiállítás kurátora. [...] Az Egyetemi Könyvtár 78 címet és 90 példányt őriz – bizonyos kiadványokból ugyanis több példányt is van a gyűjteményben –, 15 unikum példány. Ezekből, illetve későbbi másolatokból válogattak a kiállításához...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Felmérés: Egyre többen támogatják az egyházak és az állam szétválasztását

Szlovákiában növekszik azoknak a száma, akik támogatják az egyházak és az állam szétválasztását – derült ki a „Generációk és hit 2024” kutatásból. Az eredmények szerint a szlovák közvélemény egyre inkább hajlik az egyházak és az állam pénzügyi különválasztására, különösen az önfenntartás modelljét szem előtt tartva – közölte a Szlovák Tudományos Akadémia. [...] A kutatást idén október 4. és 21. között végezték el egy 1245 fős minta alapján...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Pozitívan értékelik a pedagógusok az oktatási reformot

Azok az alapiskolákban, amelyekben már az új oktatási program szerint tanítanak, pozitívan értékelik a reformot a tanárok. Véleményük szerint az új megközelítés javította a tanárok és diákok közötti kommunikációt és motivációt. Az alapiskolai oktatás három ciklusra bontását is dicsérik. Jelenleg közel 500 iskola oktat az új program szerint, a 2026/2027-es tanévtől minden alapiskolában ez lesz érvényben [...] A regisztráció harmadik körének megnyitása után három nappal már közel 200 iskola jelezte részvételi szándékát, ismertette Tomáš Drucker oktatási miniszter...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Két stagnáló év után több mint kétszázzal kevesebb a magyar iskolakezdő

A központi statisztikai adatok alapján az aktuális tanévben a szlovák és a magyar tannyelvű iskolákba beíratott elsősök száma is csökkent. A korábbi évekhez hasonlóan a magyar diákok száma arányait tekintve idén is jóval nagyobb mértékben fogy, mint a szlovák iskolakezdőké. [...] Elemzések híján a változások okairól a helyi pedagógusok gyakorlati tapasztalataira, meglátásaira támaszkodunk. [...] Szlovák tannyelvű alapiskolába idén 56 857 elsős jár a hivatalos adatok alapján, egy évvel korábban a számuk 57 793 volt. Magyar tannyelvű alapiskolában 3635 elsős kezdte meg a tanulmányait, tavaly a magyar elsősök száma 3852 volt. [...] A magyar iskolákba járó elsősök számának változása járási bontásban...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

A Selye János Egyetemen zajlott az idei FTDK

A XIX. Szlovákiai Magyar Tudományos Diákköri Konferencia az idén november 21. és 22. között került megrendezésre. A színvonalas esemény házigazdája ezúttal a komáromi Selye János Egyetem volt. [...] Az idei éven 32 versenyző mérettette meg magát hat szekcióban. [...] A pénteki napon a reggelit követően egy plenáris előadást hallgathattunk meg, amelyet prof. Tóth Péter Vele vagynélküle? A mesterséges intelligencia és a tudományos kutatások témában tartott meg, s amely egy érdekes beszélgetést is kezdeményezett a hallgatóság körében. [...] A Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács felajánlásának köszönhetően Görög Ladislav, a kassai Pavol Jozef Šafárik Egyetem hallgatója különdíjban részesült...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Leváltották Máté Tímeát, a Betléri Múzeum igazgatóját

Távozik a betléri intézmény éléről Máté Tímea, az új megbízott igazgató hétfőtől Andrea Predajňová, tájékoztatott a Szlovák Nemzeti Múzeum. Az indoklás szerint a változás oka, hogy az eddigi igazgató szülői szabadságra megy, bár ő a médiából értesült a vezetői döntésről. [...] A Betléri Múzeum igazgatójának hatáskörébe esik Krasznahorka vára is. [...] Predajňová korábban az RTVS szerkesztőjeként dolgozott, [...] diplomamunkáját az Andrassy-családról írta...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Kritikusok szedték szét az első szlovákiai magyar sorozatot

Idealizálja Pozsonyt és a szlovák–magyar együttélést, de egy olyan közeget ábrázol, amit még nem láthattunk, mondják a Pressburg című tévésorozatról Gerencsér Péter és Tóth Csaba filmkritikusok. [...] Olga Tokarczuk lengyel író, aki 2019-ben kapott Nobel-díjat, a Nobel-beszédében azt mondta, hogy a 21. században a sorozatok vették át az irodalom társadalomformáló szerepét. [...] Gerencsér Péter: Lehet, hogy Olga Tokarczuk véleménye egy kicsit retrográd. [...] Az igazság valószínűleg a kettő között van...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: Bárki függővé válhat

Hol húzódik a határ ésszerű szerhasználat és függőség között? Kiből válhat szenvedélybeteg? Mik az árulkodó jelek? Mi az alapfeltétele annak, hogy valaki a gyógyulás útjára térjen s ez mivel jár? Ilyen és hasonló kérdésekről is beszélgettünk stúdióvendégünkkel. [...] Matus Évával, a Reménység reszocializációs központ addiktológiai konzultánsával beszélgettünk a függőség pszichológiájáról...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Nemzettudat régen és ma

Magyarok vagyunk, a magyar nemzet tagjának valljuk magunkat. De vajon mi is a nemzet? Ki a magyar? Mitől vagyunk magyarok? Mit gondolnak rólunk más nemzetek tagjai és mit gondolunk mi magunkról? [...] Többek között ilyen és ehhez hasonló kérdésekre kaphattak válaszokat mindazok, akik csütörtökön részt vettek a Nagykapos és Vidéke Társulás szervezésében megvalósuló, magyarságtudattal kapcsolatos előadáson. [...] Bali János előadását követően a résztvevők egy interaktív beszélgetésen vehettek részt az NSKI további munkatársaival, Nádasi Lászlóval és Csonka Ákossal...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Benedek Elek leszármazottainak rimaszombati műsoros estje

Folytatódott Rimaszombatban a „Légy lámpás” est november 23-án a Pósa Lajos Társaság szervezésében. Az érdeklődők találkozhattak Benedek Elek leszármazottaival. [...] Az est további részében Bardócz Orsolya egyenes ági leszármazott Benedek Elek baróti kalendáriuma című kötetét mutatta be. Nagy Nándor a Benedek család életéről és sorsáról beszélt. Benedek Huszár Botond oldalági leszármazott pedig hadapród nagyapja „Holnaptól tegnapig”. Benedek Benedikti-Huszár Tibor háborús naplóját ismertette, amelyben felvidéki helyszínekről is olvashatunk...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Örökségünk átmentése – kiállítás Kassán

November 21-én a kassai MaJel Rovás Központ Figuratív Galériájában Műemléki felújítások a Felvidéken című kiállítás nyílt meg, mely 16 panelen mutatja be a Felvidék keleti részének az elmúlt évtizedekben végzett felújításainak egy részét. [...] Kovács Ágnes, a MaJel Rovás igazgatója köszöntötte a megjelenteket, Virág Zsoltot, aki 2022-ig a Nemzeti Kastélyprogram és a Nemzeti Várprogram végrehajtásáért felelős miniszteri biztos volt, jelenleg a Magyar Kastélyprogram ügyvezető igazgatója. Molnár György művészettörténész, a Magyar Kastélyprogram kft. alkalmazottját, aki a kiállítás kurátora. Nagy Zsuzsannát, aki szlovákra fordította a szövegeket és koordinálta az egész kiállítást...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: Szlovákia sohasem árulja el Szerbiát Koszovó kérdésében

Szlovákia tiszteletben tartja Szerbia területi integritását, és soha nem fogja elárulni Koszovó ügyében – jelentette ki Robert Fico szlovák miniszterelnök Belgrádban, miután találkozott Aleksandar Vučić szerb elnökkel...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Visszavonták a felsőoktatási törvény módosítási javaslatát

A kormány november 7-én jóváhagyta a felsőoktatási törvény módosításáról szóló javaslatot, majd másnap a parlament elé terjesztették. Az elmúlt napokban a szerb közvélemény átfogóan foglalkozott az említett felsőoktatási törvénymódosítással, amely lehetővé tette volna külföldi egyetemek működését Szerbiában...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

A szabadkai Vajdasági Tehetségsegítő Tanács is részt vesz a TESLA projektben

E projekt keretében pénteken hibrid kerekasztal-beszélgetést tartottak A közoktatásból történő lemorzsolódás helyzetképe a 15–19 éves korosztály körében Szerbiában és a Duna Régió további országaiban címmel a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karon. A rendezvényen De Negri Ibolya, a Vajdasági Tehetségsegítő Tanács elnöke és Bajor Péter, a MATEHETSZ ügyvezető elnöke, programvezetője üdvözölte a jelenlévőket. Mint azt De Negri Ibolya elmondta, az egyéves projektben szeretnék feltérképezni, hogy melyek azok a tényezők, amelyek kihatnak arra, hogy a diákok elhagyják az oktatást. [...] Az eseményen többek között Gábrity Molnár Irén, ny. egyetemi tanár az MTA külső köztestületének tagja is részt vett...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Megnyílt a Mathias Corvinus Collegium vajdasági központja

Szabadkán, a Korzó 10-es szám alatt nyílt meg a Mathias Corvinus Collegium (MCC) vajdasági központja, amely a legtehetségesebb helyi és környékbeli magyar fiatalok tehetséggondozását vállalta magára. Szabadkán az idei tanévet 140 diák kezdheti meg...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Interjú: Szőke Anna, néprajzkutató

Szőke Anna egykor a Debreceni Egyetemen szeretett bele igazán a néprajz tudományába. A Kiss Lajos Néprajzi Társaság elnökeként tizenkét éven keresztül járta a magyar szórványt, és kutatta szellemi, nyelvi és tárgyi örökségünket. [...] Negyvennyolc éves voltam, amikor elkezdtem Debrecenben az egyetemet. Az államvizsgámat a szeghegyi magyar, illetve montenegrói betelepülőkről írtam. Idős személyeket kerestem fel, hogy hogyan élték meg az idetelepítést. Ez volt az első néprajzi munkám. Ezután jelentkeztem a doktori iskolába, és ott ajánlották, hogy kutassak olyan területek után, amelyek még nincsenek feltárva a vajdasági magyarság körében. [...] Tizenkét évig állt a néprajzi társaság élén. Hogyan összegezné ezt az időszakot?...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Sinkovics Imrére, a Palicsi Állatkert egykori igazgatójára emlékeztek

Az élelmiszer-biztonság volt a fő témája a Sinkovics Imre egyetemi docens emlékére szervezett nemzetközi részvétellel megvalósuló szakmai-tudományos tanácskozásnak Palícson. [...] A harmadik alkalommal megszervezett nemzetközi tanácskozáson összesen hat tudományos előadást hallgathattak meg az állatorvoslással foglalkozó, vagy az azt tanuló érdeklődők. A tanácskozás fő témája az élelmiszer-higiéncia, illetve az élelmiszer-biztonság volt. A konferencia előadásaiból idén először egy online elérhető kötetet is kiadnak. [...] Csorba Csaba, Magyar Állatorvosok Szerbiai Egyesületének elnöke ismertette: „Hiány van az ilyen jellegű konferenciákból, itt két nyelven zajlanak az előadások, tolmácsolás megy, szerbről vagy horvátról magyarra, és fordítva...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: A babonák és a hiedelemmondák továbbéltetése

Moholon is bemutatták Gyura Julianna: 1111 babona – Zenta vidéki hiedelemszótár című könyvét a Csobolyó Művelődési Egyesületben. A könyvbemutatón elhangzott, hogy az 1111 babona és hiedelemmonda közül 228 Moholról származik. [...] A könyvben található, Zentához és környékéhez kötődő babonákat, hiedelmeket és népi megfigyeléseket még a hetvenes években gyűjtötte össze a szerző összesen 73 adatközlő közreműködésével...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Telt házas előadásokkal búcsúzott az idei Desiré

Végéhez ért az idei Desiré nemzetközi regionális kortárs színházi fesztivál Szabadkán. Vasárnap két darabbal zárult az esemény, melynek ez évi jelmondata: A színház győzelem!. [...] Urbán András, a fesztivál igazgatója szerint a színház szinte a legbonyolultabb művészeti forma, a nézők és a színészek közti kapocs létrejötté már maga a győzelem...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Kerekasztal-beszélgetés a rádió munkatársaival Óbecsén

75 éves az idén az Újvidéki Rádió. Ebből az alkalomból kerekasztal-beszélgetéseket szerveznek Vajdaság több településén, így a rádió munkatársai, Hegedűs Erika, Megyeri Henrietta, Szabó András, Jung Anna, Zórád Cserenyák Anetta és Vörös Gábor ezúttal nemcsak a hangjuk által, hanem személyesen is bemutatkozhattak Óbecsén. [...] A médiumok feladatukat kihívásként élik meg, törekszenek arra, hogy minden fontosnak tűnő eseményről beszámoljanak, legyen az helyi, vajdasági, belföldi vagy magyarországi, illetve külföldi történet...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Sándor Zoltáné a Szirmai-díj

Az Apátlanok című novelláskötetért Sándor Zoltánnak ítelték oda a Szirmai Károly Irodalmi Díjat 2024-ben. A Szirmai Károly emlékére 1975-ben alapított díj bírálóbizottsága – Bordás Győző, Csorba Béla, elnök és Faragó Kornélia – ez év november 18-án és 21-én megtartott értekezletén mérlegelve az elmúlt két év vajdasági magyar novellásköteteit, egyhangúlag döntött Sándor díjazása mellett...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Egy jeles vívómester nagybecskereki párbajkönyve

A XIX. század végén és a XX. század elején vidékünkön is némiképp a polgári szokáskultúrához, magatartásformához és viselkedési kódexhez tartozott a – törvény által tiltott – párbajozás. Ennek ellenére a korabeli lapok időnként tudósítottak párbajesetekről, sőt, Payka Vilmos megyei pénzügy-igazgatósági számtiszt, a Torontáli Atlétikai Klub művezetője, aki jeles vívóbajnok is volt, 1897 májusában Nagybecskereken megjelentette A kardpárbajvívás kézikönyvét, melyben szakmai útmutatást adott, és összegezte a párbajozás betartandó szabályait. [...] Németh Ferenc, az MTA külső köztestületi tagjának cikke...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Tantárgy: Ukrajna védelme újragondolva

Az Ukrajna védelme elnevezésű tantárgyat mostantól azonos módon tanítják a 10-11. osztályos fiúknak és lányoknak egyaránt, és az osztályokat 8-15 fős csoportokra osztják – közölte az ukrán oktatási minisztérium. A hagyományos órák helyett tömbösítve, havi egy alkalommal egy teljes napon keresztül fognak gyakorlatozni a végzős diákok. Ennek „továbbgondolása” az, hogy a felsőoktatási intézmények harmadik évfolyamától pedig bevezetik az általános katonai kiképzést a diákoknak. Mit kell erről tudni, és mi a véleménye a tantárgyat oktató pedagógusnak? [...] A tantárgy oktatására kinevezett tanárok teljes munkaidős alkalmazottak lesznek, annak érdekében, hogy a tantárgy ne legyen „kiegészítő jellegű” más tantárgyak mellett, tehát ne a testnevelés, a munka, vagy egyéb tantárgyak oktatóit „terhelje” az oktatás – hangsúlyozza Irina Kohut az oktatási minisztérium Ukrajna védelme tantárgy frissítéséért felelős projekt koordinátora...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Elkezdődtek a matematika tehetséggondozó hétvégék a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány szervezésében

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány tizedik, jubileumi alkalommal szervezi meg tehetséggondozó és versenyfelkészítő hétvégéit matematikából. A program célja, hogy a 8–17 éves matematika iránt elkötelezett fiatalokat felkészítse megyei, országos és nemzetközi matematikaversenyekre, valamint bővítse és elmélyítse matematikai ismereteiket. [...] A meghívott tanulók közül 66 jelezte, hogy részt kíván venni a programon. Az ifjú tehetségekkel a hétvégék folyamán összesen 12 szakképzett pedagógus foglalkozott. A résztvevők Kárpátalja alábbi 19 oktatási intézményét képviselik...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Beregszász a háború tükrében

Ezer nap telt el azóta, hogy Oroszország megtámadta Ukrajnát. Kimondani is sok, nemhogy átélni. Hála Istennek a borzalmak nem érték el a Bereg-vidéket és a Vérke-parti várost, de a zömében magyarlakta vidék így is nagyban megváltozott mind demográfiai, mind gazdaságilag, és a háború nagy hatással volt/van a kultúrára, az oktatásra, a mindennapokra. [...] A Beregszászi kistérség lakosai közül sokan elköltöztek, ez mintegy hétezer embert jelent. Az ide regisztrált, ideiglenesen áttelepültek száma megközelítőleg ugyanennyi, vagyis hétezer. Tehát a kistérségben ugyanannyi személy lakik, mint a háború kitörése előtt, csak sajnos jóval kevesebb a magyar – ismertette a Beregszászi kistérség polgármestere, Babják Zoltán...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Isten vezetésével a kárpátaljai fiatalokért

Fiatalnak sem könnyű lenni jelenleg Kárpátalján. Rengeteg impulzus éri az ifjúságot, aminek a legfőbb oka az ország politikai, gazdasági és társadalmi helyzete. A választás is nehéz, sokszor a legrelevánsabb kérdés: menni vagy maradni? [...] A Kárpátaljai Református Ifjúsági Szervezet (KRISZ) jelenlegi fiatalokat segítő munkájáról, szolgátról, tervekről Balázs Antalt, a szervezet elnökét kérdeztük. [...] Mi a legnehezebb, mivel szembesülsz sok esetben? Egyik nagy nehézség a virtuális tér túlzott hatása. Látjuk, hogy annyi inger éri a fiatalok agyát az online térből, hogy nehezebben tudnak elcsendesedni, koncentrálni az egyszerű szavakra, tanításokra. Szükség a koncentrációs idő, nehezebb felkelteni a fiatalok érdeklődését...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Nyugat-Európa magyar képviselői találkoztak

November 15-17. között, Budapesten tartotta közgyűlését a Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége (NyEOMSzSz). A szervezet összefogja a Kárpát-medencén kívüli magyar diaszpóra európai közösségeit, és képviseli is őket Magyarországra felé. A szervezet munkájában ausztriai magyarok is részt vesznek. [...] A közgyűlésen 18-ról 20-ra növelte tagjainak számát a szövetség. Új tagként csatlakozott a Bosznia-Hercegovinai Magyar Polgárok Egyesülete és az Észak-Macedóniai Magyar Teleház Szervezet. [...] A közgyűlésen szó esett a magyar diaszpóra előtt álló kihívásokról is. Ide tartozik a tananyagok hiánya és a kulturális és nyelvi identitás megőrzésének szükségessége...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Tóth Gergő, nyelvtanár és nyelvész

Tóth Gergely német nyelvtanárként és nyelvészként, doktori tanulmányokra került a kaliforniai Berkeley Egyetemre 26 évvel ezelőtt, ahol szakmai munkája mellett hamarosan belemerült a helyi magyarság életébe: közösségi események hangfelvétele, majd fényképes rögzítése, s az amerikai magyar diaszpóra dokumentumainak szisztematikus gyűjtése mellett a helyi szervezetek önkéntes munkájába is. Gyűjtőmunkája idővel kiterjedt a teljes magyar emigráció tárgyi emlékeire. Közben a Hadak Útján című periodika főszerkesztője, majd nemrég az azt kiadó szervezet vezetője lett...” Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)